

[Albrechtsen]

På trods af at Lagtinget i 1983 erklærede Færøerne atomvåbenfri, og på trods af at Lagtinget ikke har modtaget de nødvendige garantier for, at denne atomvåbenfrihed respekteres i forbindelse med USA-krigsskibet »McCloy«s besøg i Thorshavn. Det ankom den 9. juli.

Som betingelse for at godkende skibets besøg krævede landsstyret, at der skabes sikkerhed for, at skibet ikke medfører atomladninger.

Denne sikkerhed ville regeringen ikke fremskaffe, men henviste i stedet til den almindelige danske formulering om, at man »ikke har nogen grund til at rejse tvivl om«, at USA respekterer den danske atomvåbenpolitik.

Denne formulering tilfredsstillede ikke landsstyret, der inden skibets ankomst meddelte regeringen, at man ikke »anser sig for at have modtaget sikkerhed for, at skibet ikke medfører atomladninger« (citeret efter Information den 10. juli 1987).

På den baggrund er det en grov provokation og et tilfælde af uhyrlig magtmisbrug, at den danske regering påtvinger en lille nation, der ønsker sin atomvåbenfrihed respekteret, et besøg med et efter al sandsynlighed atombevæbnet krigsskib.

Denne sag må naturligvis rejses i den kommende folketingssamling, men i første række må vi have oplyst, hvad der er den danske regerings motiver bag en sådan krænkelse af Færøerne.

Svar (15/7 87):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Anmodninger om tilladelse for fremmede staters skibe til at anløbe Færøerne forelægges efter fast praksis for Færøernes landsstyre. For så vidt angår USS »McCloy«s rutinebesøg på Færøerne i dagene 9.-11. juli 1987 meddelte landsstyret den 11. juni 1987 samtykke uden forbehold.

Ved USS »McCloy«s anløb af Thorshavn den 9. juli 1987 blev havnevæsenet, således som det er sædvane ved anløb af orlogsfartøjer af en vis størrelse, bistået af et »trossehold« bestående af en befalingsmand og 2 orlogsgaster.

Landsstyrets henvendelser til rigsmyndighederne umiddelbart før skibets ankomst og under besøget er besvaret i to omgange, se-

nest den 10. juli 1987. Det anføres her, at den danske atomvåbenpolitik har været gældende i mange år og gentagne gange er blevet drøftet i Folketinget. Den går ud på, at stationering af atomvåben på det danske riges territorium i fremtid ikke kan accepteres, og indebærer et forbud mod enhver nok så kortvarig tilstedeværelse af atomvåben på dansk territorium. Dette gælder også i forbindelse med anløb af skibe.

Denne politik er kendt af vore allierede, og regeringen har ligesom tidligere regeringer fuld tillid til, at vore allierede respekterer de begrænsninger, der følger af denne atompolitik.

De amerikanske myndigheder er ligeledes bekendt med hjemmestyrets ønsker om Færøerne som atomvåbenfrit område.

Som anført i Statsministeriets skrivelse af 8. juli 1987 er der ingen årsag til at rejse tvivl om, at vore allierede gæster efterlever de danske begrænsninger.

Spm. nr. S 1445

Til statsministeren (10/7 87) af:

Albrechtsen (VS):

»Hvilken rolle har de danske marinesoldater spillet for at få »McCloy« lagt til kaj i Thorshavn?«

Begrundelse

Ifølge Information den 10. juli har danske marinesoldater været til stede for at hjælpe USS »McCloy« med at lægge til i Thors-havn.

Lagtingsmedlem Joannes Dalgaard (S) finder det »meget betænkeligt«, at »McCloy« får lov til at lægge til med hjælp fra politibetjente og danske marinesoldater.

Det er ganske uhørt, hvis det er korrekt, at den danske statsmagt ligefrem har indsat militær for at kunne gribe ind mod demonstranter.

Især på Færøerne må danske militære myndigheder naturligvis være ekstra tilbageholdende i alle henseender. Det må aldrig komme dertil, at Danmark bruger sin militærmagt imod den færøske befolkning. Noget sådant er ren og skær kolonimagtspolitik.

Svar (15/7 87):